La Mandoline de Lviv

Conte pour Mandoline, Violon, Récitant et Piano

Musique de

Thierry HUILLET

sur un Conte original de

Clara CERNAT

"Il était une fois, dans la lointaine ville de Lviv, une maison qui par ses fenêtres regardait les siècles passer dans la rue..."

Dès la première phrase de ce conte musical, laissez-vous envoûter par les secrets d'une vieille demeure en Ukraine qui, dans son grenier, cache affectueusement les souvenirs lumineux ou douloureux d'une Mandoline italienne, d'un Violon de Bohème et d'un truculent Chapeau tatar.

Dans ce grenier confluent des émotions qui ont traversé les siècles des hommes et les destins des empires, de Gengis Khan aux soubresauts du XXIème siècle.

Reine, prince, ménétrier tzigane, virtuose viennois, violoniste klezmer, luthiers, ont transmis leurs rêves et leurs passions aux instruments qui parlent des invisibles choses qui nous relient et nous concernent tous, de l'enfance à l'âge mûr.

Après le succès international de sa fresque musicale « Le Petit Prince », d'après l'œuvre de Saint Exupéry, le compositeur Thierry Huillet imagine, sur le texte poétique et foisonnant de Clara Cernat, une musique pleine d'émotions et de contrastes.

Cette version de musique de chambre est écrite pour une formation originale et aux timbres exquis : un trio mandoline, violon et piano, auquel vient se joindre un récitant.

Le spectacle a été donné devant de nombreux publics, en France (Festival de Toulouse, Festival de l'Abbaye de Sylvanès, Festival de Pontlevoy, Festival Notes d'Automne, Lyon, Rencontre Musicales de Nailloux, Musicales de Gramat, etc.), Monténégro (Podgorica), Algérie (Oran, Alger, Tlemcen, Annaba, Constantine).

Le texte peut être lu de deux manières différentes, selon le contexte :
voix off ou **récitant** présent sur scène

Des **projections optionnelles d'images** créent une ambiance magique
qui nous plongera dans le tourbillon du monde et de l'histoire.

Le livre est traduit en **8 langues** : anglais, allemand, espagnol, italien, polonais, monténégrin, basque et roumain.

Ecoutez les 17 premières minutes de l'œuvre avec **Julie Depardieu** (récitante)
https://www.youtube.com/watch?v=UKJ918aEG_Y

Julien Martineau (mandoline)
Clara Cernat (violon)
Thierry Huillet (piano)
en direct sur France Musique le 17 Mai 2021

Contact : concert@musique21.com
+33 622 04 56 37

Thierry HUILLET

Thierry HUILLET, Compositeur

Thierry Huillet possède un catalogue de plus de 100 œuvres, du solo instrumental au grand orchestre symphonique, en passant par les œuvres vocales.
Les œuvres orchestrales de Huillet font l'objet de commandes et de nombreux concerts par de grands orchestres et solistes: "Le Petit Prince, Musique pour orchestre" (Orchestre de la Suisse Romande, Orchestre National du Capitole de Toulouse, Musique de l'Air, Orchestre Symphonique du Pays Basque, Orchestre Symphonique de Mulhouse, Orchestre National de Moldavie, Orchestre de Pau-Pays de Béarn, Orquesta de Extremadura, Orchestre de Neuquen-Argentine), "Un Requiem" pour 2 sopranos et cordes (Laura Tatulescu, Sarah Defrise & Orchestre de Chambre de Toulouse), "Le Carnaval de la Forêt" (Orchestre Symphonique du Pays basque), "Concerto Porteño" (Clara Cernat & Korean Chamber Orchestra), "Fantaisie et Hymne sur le Se Canto" (Orchestre National du Capitole de Toulouse), Concerto pour piano et orchestre (Orchestre d'Instruments à vent de Barcelone).
Ses œuvres sont jouées dans des festivals et salles de concert de premier plan dans le monde, parmi lesquels Enesco International Festival Bucarest, Croisements Beijing, Suona Francese Italie, Auditori Barcelona, Filarmonica Romana Italie, Festival de l'Abbaye de Sylvanès, Musique en Polynésie Tahiti.
D'importantes institutions ont commandé des œuvres à Huillet : Radio-France, Orchestre National du Capitole de Toulouse, Orchestre Les Passions, Orchestre d'Instruments à Vent de Barcelona & Salvador Brotons, Epinal International Piano Competition, La Cité de l'Espace Toulouse, Institut Culturel Roumain, Orchestre de Chambre de Toulouse, Musica Activa Barcelona, Orchestre de Pau-Pays de Béarn ainsi que de nombreux festivals comme les Festivals de l'Abbaye de Sylvanès, du Comminges, des Orgues d'Urrugne, Notes d'Automne, Eclats de Voix.
Ses partitions sont publiées par plusieurs éditeurs: Alphonse Leduc, Soldano, Editions du Loriot et Lelia Productions.
De nombreux enregistrements de ses œuvres sont disponibles chez Lelia Productions, avec une distribution mondiale.

Thierry HUILLET, Chef d'orchestre

Il a dirigé dans des salles prestigieuses, telles que Seoul Arts Center, Halle aux Grains de Toulouse, Filarmonica de Burgos, Filarmonica de Oviedo, Teatro Metropol de Tarragona, Palais des Congrès d'Ajaccio, Palais Beaumont de Pau, Université de Timisoara, ainsi que dans des festivals d'été comme Pirineos Classic, le Festival de Madiran ou Sunetul Sinagogilor en Roumanie.
Il collabore régulièrement avec le Korean Chamber Orchestra et l'Orchestre de Chambre de Toulouse pour le répertoire classique et la création contemporaine, ainsi qu'avec l'Ensemble Orchestral de Corse.
Ses enregistrements, parus aux Editions Lelia Productions, distribution Believe, sont disponibles sur toutes les plateformes de téléchargement de musique et de vidéo (Amazon, Qobuz, Spotify, Deezer, Youtube).
Depuis le piano, il dirige les grands concerti classiques (Bach, Mozart, Haydn, Beethoven), ainsi que des œuvres contemporaines, tel son « Carnaval de la Forêt », qui a rencontré un vif succès avec plusieurs ensembles (Orchestre du Pays Basque, Collectif Carnaval, Royal Academy London).

Thierry HUILLET, Pianiste

Il remporte le Premier Grand Prix du Cleveland International Piano Competition, USA (1987).
Il est également lauréat de plusieurs autres concours internationaux, comme Busoni International Piano Competition (1985 et 1994) et Tokyo International Piano Competition (1989).
D'intenses années d'études au Conservatoire National Supérieur de Paris ont contribué à former sa personnalité musicale: étudiant auprès de Pierre Sancan et Germaine Mounier, il a également reçu, lors de masterclasses, les précieux conseils de Paul Badura-Skoda et Leon Fleischer.
Thierry Huillet a joué en soliste dans le monde entier avec des Orchestres Symphoniques tels que le Cleveland Orchestra, RAI Orchestra, Tokyo Symphony, Romanian Radio's Orchestra, Orchestre Philharmonique de Lille, Ensemble Orchestral de Paris, Orchestre National du Capitole de Toulouse, Orchestre de Chambre de Toulouse, Orchestre des Pays de Loire.
A Moscou, il rencontre sa future épouse, Clara Cernat, violoniste et altiste roumaine, avec laquelle il enregistre de nombreux CDs, avec des œuvres d'Enescu, Turina, Bloch, Liszt, Brahms, Saint-Saëns, Chausson et bien d'autres. Ses CDs ont été chaleureusement accueillis par la presse (ffff Télérama, Le Choix de France Musique, Recommandé par Classica, Diapason).
Des salles importantes le reçoivent tout autour du monde : National Center for Performing Arts Beijing, Auditori Barcelona, Kings Place London, Bunka Kaikan Tokyo, Severance Hall Cleveland, Ateneu Bucharest, Hanoï Opera, Salle Gaveau et Théâtre du Châtelet Paris, Filarmonica Lima, Cecilia Meireles Concert Hall Rio de Janeiro, Teatro Coliseo et Teatro Grand Rex Buenos Aires…
Il a donné de nombreux récitals en Corée du Sud, Japon, Chine, Vietnam, Laos, Malaisie, Philippines, Italie, Roumanie, Croatie, Slovénie, Belgique, Espagne, Grèce, France, UK, Autriche, Portugal, Hongrie, République Tchèque, USA, Brésil, Argentine, Chili, Colombie, Pérou, Uruguay, Paraguay, Guatemala, Tunisie, Libye.
Thierry Huillet est professeur hors-classe au Conservatoire à Rayonnement Régional de Toulouse et donne souvent des masterclasses dans divers pays.
Il est fréquemment demandé comme membre du jury de Concours Internationaux de Piano.

***Click :* THIERRY HUILLET EN VIDEOS**

http://www.youtube.com/user/cernathuillet
www.musique21.com

Julien MARTINEAU

Mandoliniste

Julien Martineau est l'un des mandolinistes les plus remarquables et passionnants d'aujourd'hui. Il pose sur la mandoline un regard à la fois lucide et passionné, qui réduit à mal tous les clichés : si l'instrument est connu du grand public pour quelques pièces emblématiques, son répertoire, du baroque à aujourd'hui, est immense et riche pour qui veut bien l'explorer et l'émanciper de sa famille des cordes pincées. Or Julien Martineau a cette âme d'aventurier, cet appétit du chercheur et cette conscience toute ouïe du musicien qui lui fait embrasser la singularité de son instrument dans la perspective de larges horizons.Soliste invité aux Victoires de la musique classique en 2017, il fait ses débuts avec l'Orchestre Philharmonique de Radio France en décembre 2018 sous la direction de Rinaldo Alessandrini avec qui lequel il a enregistré son dernier album de concertos (Naïve).

Ses collaborations concertantes avec des formations telles que l'Orchestre national du Capitole de Toulouse, l'Orchestre national de Bordeaux Aquitaine, Pygmalion, l'Orchestre métropolitain de Lisbonne, l'Orchestre de chambre de Heilbronn, l'Orchestre de chambre de Toulouse entre autres, lui permettent de mettre en lumière la virtuosité mais aussi la délicatesse de son instrument, tout autant que ses concerts au Théâtre du Châtelet, au Théâtre des Champs-Élysées, au Grand Théâtre de Provence, à la Halle aux Grains à Toulouse, au Victoria Hall, au Grand Théâtre à Genève, à la Folle Journée (Nantes, Russie et Japon). Il est à l'initiative de propositions inédites conçues avec des partenaires de choix : avec le pianiste Bertrand Chamayou, il imagine un programme de sonates pour mandoline et piano du XVIIIe siècle à nos jours ; il accompagne les chanteurs Roberto Alagna, Natalie Dessay, Sabine Devieilhe, Thomas Hampson, Florian Sempey et Laurent Naouri ; en 2016, il crée, avec l'Orchestre national du Capitole de Toulouse, le *Concerto pour mandoline* de Karol Beffa, dont il est dédicataire. Il enregistre également l'intégrale des *Préludes* de RaffaeleCalace pour mandoline solo considérés comme l'équivalent des *Caprices* de Paganini pour la mandoline, qu'il a présentés sur France 2 dans l'émission de Jean-François Zygel, pianiste et compositeur avec qui il collabore régulièrement.

Son intérêt pour l'instrument se traduit également dans sa passion pour la facture. Depuis plusieurs années, Julien Martineau travaille avec Savarez, leader mondial des cordes pour guitare, afin de développer de nouvelles cordes pour mandoline utilisant les dernières innovations technologiques. Par ailleurs, il joue un modèle d'instrument conçu pour lui par l'un des grands luthiers actuels, le Canadien Brian N. Dean.

Julien Martineau remporte, à dix-neuf ans,le Prix Giuseppe Aneddadu Concours international de Varazze (1998, Italie). Il est par ailleurs titulaire d'un DEA de musicologie (2002, Paris-Sorbonne). Très attaché à l'avenir de son instrument, il enseigne la mandoline au Conservatoire de Toulouse depuis 2005. L'académie des Arts, Lettres et Sciences du Languedoc lui a décerné le Prix Déodat de Séverac en 2013.

www.julienmartineau.com

Clara CERNAT

Violoniste & Auteure

Violoniste et altiste franco-roumaine, Clara CERNAT est l'une des représentantes de choix de la brillante école de violon roumaine.
Elle réside en France avec son époux, le pianiste et compositeur Thierry Huillet.

Disciple du Maestro Stefan Gheorghiu, elle a obtenu les plus hautes récompenses à l'Académie de Musique de Bucarest, avant de se perfectionner auprès des grands violonistes Tibor Varga et Igor Ozim en Suisse et en Allemagne.
Elle est lauréate du 1er Grand Prix du Concours International de violon J.S. Bach de Paris, 1er Grand Prix du Concours International de violon de Città di Andria (Italie), Prix Spécial Mozart et 2ème Prix du Concours International de violon Kloster Schöntal (Allemagne).

Elle se produit régulièrement en soliste dans des salles et festivals de tout premier ordre autour du monde, comme le Théâtre de la Monnaie (Bruxelles), Seoul Arts Center (Corée du Sud), le Palau de la Musica, l'Auditori et le Teatro Liceo (Barcelona), National Center for Performing Arts (NCPA-Beijing), Festival Enesco (Bucarest), Festival Croisements (Chine), Filarmonica Romana (Italie), Théâtre du Châtelet (Paris), Teatro Gran Rex (Buenos Aires), Accademia Santa Cecilia (Rome), Kings Place Festival (Londres), parcourant de nombreux pays à la rencontre des publics les plus variés.

En tant que soliste avec orchestre, elle joue les principaux concertos du répertoire et crée des œuvres nouvelles pour violon ou alto, accompagnée par des ensembles comme l'Orchestre National du Capitole de Toulouse, l'Orchestre National de Pau-Pays de Béarn, l'Orchestre de Chambre de Toulouse, l'Orchestre de Chambre de Corée, la Camerata Regala et l'Orchestre National de la Radio Roumaine, l'Orchestre de Chambre de l'Empordà, la Filarmonica Banatul Timisoara, l'Orchestre à Vents de Barcelone, l'Ensemble Orchestral de Corse, l'Orchestre National de la Radio Slovène.
Ses concerts et enregistrements font l'objet d'émissions radio et télévision (KBC1 TV Séoul, France3, BBC, Radio France, CCTV Chine, Radio-TV Slovène, RAI, Deutsche Welle, Radio România, TVR).
Son répertoire éclectique, son goût pour les œuvres belles et rares lui ont valu une reconnaissance unanime de la critique spécialisée et des mélomanes pour ses enregistrements de référence des musiques d'Enesco, Bloch, Turina, Kunc, Beethoven, Brahms, Fauré, Liszt, Saint-Saëns, Huillet (Evénement Télérama *ffff*, Recommandé par Classica, Coup de cœur Piano Magazine, 5 Diapasons, Le Choix de France-Musique).
Ses enregistrements pour la Radio Roumaine sont entrés dans la Phonothèque d'Or, lui réservant une place de choix dans le cœur du public roumain.

La musique de chambre est son plus grand amour : avec son époux le pianiste et compositeur Thierry Huillet, elle forme un duo plébiscité par les mélomanes, dans les salles et sur le web.
Sa double passion pour le violon et l'alto lui permet d'explorer un répertoire très vaste d'une grande richesse expressive.
Elle a pour but l'enrichissement du répertoire pour alto, étant commanditaire d'œuvres nouvelles auprès de grands compositeurs contemporains : Salvador Brotons, Christophe Guyard, Thierry Huillet.

Clara Cernat est professeur hors-classe au Conservatoire à Rayonnement Régional de Toulouse.
Elle donne de nombreuses masterclasses de violon et alto sur les cinq continents.

http://www.youtube.com/user/cernathuillet

© Thierry Huillet 2021 © Clara Cernat 2021

Presse Internationale « La Mandoline de Lviv »

Violinistkinja Klara Serna za Pobjedu uoči premijere djela povodom svjetskog Dana muzike

Mandolina nosi istoriju kao Evropa

PODGORICA – Muzičko-dramsko djelo pod nazivom „Mandolina iz Lavova" biće izvedeno večeras u 20 sati u Velikoj sali KIC-a „Budo Tomović". Program je dio proslave Svjetskog dana muzike, a organizatorski je projekat Ambasade Republike Francuske, Francuskog instituta i KIC-a, uz podršku Ambasade Ukrajine.

I. MANDIĆ

Autorka teksta i violinistkinja Klara Serna

Djelo je zamišljeno kao scensko-muzički komad u kome učestvuju autorka teksta i violinistkinja **Klara Serna**, pijanista i kompozitor **Tjeri Ile** i mandolinista **Žilijen Martino**, s pridruženim članom ansambla u svakoj pojedinačnoj zemlji u kojoj gostuju, koji tekst govori na službenom jeziku te države. Tekst na crnogorskom večeras će čitati glumica **Žana Gardašević-Bulatović**.

PRIČA O LJUBAVI

Djelo „Mandolina iz Lavova" je, kako je saopšteno na jučerašnjoj konferenciji za novinare uoči izvođenja, emotivna priča jednog instrumenta koja iz ličnog ugla svjedoči o kolektivnom. Autorka teksta se nije fokusirala na neki tradicionalni ukrajinski žičani instrument poput bandure, basolje, pa čak i jedne vrste gusala koja je karakteristična za tu državu, već je izabrala mandolinu.

- Moja priča ne proizilazi direktno iz Ukrajine, već sam htjela da pokažem više života jednog instrumenta. Zato sam izabrala mandolinu iz jednog potkrovlja, a potiče iz jednog starog vremena, konkretno iz Rima, koja je kasnije bila u Beču. Dakle, izabrala sam instrument koji ima svoju istoriju, a ne istoriju samo jednog naroda. Uostalom, ova priča je priča o ljubavi. Da sam izabrala tradicionalni ukrajinski instrument napravila bih jednu duboku priču o Ukrajini i samo o njoj, a ne o cijeloj Evropi i uopšte o ljudskom životu i ljubavi. A Ukrajina je zapravo mjesto nalaženja više različitih kultura i onda sam na taj način htjela da pokažem da mandolina nosi jednu veliku istoriju, kao što Evropa nosi jednu veliku istoriju – rekla je Serna za Pobjedu.

Iako je djelo nastalo cijelu godinu prije rata u Ukrajini, Serna sadržaj nije mijenjala.

- Priču sam počela 2019. godine dok sam bila u Lavovu. Priču nijesam mogla početi nikako drugačije osim da je smjestim u taj grad, jer je to jedan divan grad. Tekst nijesam uopšte promijenila u odnosu na ono što se još uvijek događa tamo, ali 2021. godine, budući da se priča oblikovala tokom korone i zatvaranja, kada je izdavačka kuća zatražila da objavi ovu priču i ovu knjigu, ja sam dodala prolog koji se tiče tih događaja u Ukrajini, koji cijelu priču povezuje s ratom. Priča počinje s majkom i dvoje djece. Jedno od djece nosi violinu u rukama i oni prelaze granice, nalaze se u lošoj situaciji. Dječak drži violinu i majka da mu olakša put kaže: „Sad ću da ti ispričam jednu priču o mandolini iz Lavova". Muzičko djelo nije uopšte promijenjeno – objasnila je Serna.

OSJEĆAJNOST

Osim što su saradnici, kompozitor Tjeri Ile i Serna su i supružnici, ali ovo je prvi put da je Ile stvarao muziku na temelju njenog teksta.

- To je osjećajnost Klarinog djela koja me je dovela do muzike. Dok sam čitao njenu priču, ja sam plakao, pa sam pisao muziku, pa sam čitao i muzika je proizišla iz tog mog plača, a ne iz neke slike koju stvorio o ovom gradu – rekao je Ile.

Istakao je da nije koristio osnove ukrajinske muzike za stvaranje ovog djela, već je dominantniji bio romski i rumunski uticaj.

Novinarima su se obratili i ambasador Republike Francuske u Crnoj Gori **Kristijan Timonije**, glumica Žana Gardašević-Bulatović, kao i urednica muzičkog programa KIC-a **Maja Popović**.

Ulaz je besplatan za sve zainteresovane ljubitelje muzike.

D. ERJAVŠEK

Marija Vasić

Najteže je bilo da muzika isprati metriku teksta

Muzička priča "Mandolina iz Lavova" biće premijerno izvedena večeras u Velikoj sali KIC-a "Budo Tomović", a kompozitor ovog djela Tjer Ujie u razgovoru za "Vijesti" otkriva kako je bilo raditi na ovom projektu

Još jedan praznik muzike biće proslavljen u glavnom gradu Crne Gore i to premijerom muzičke priče "Mandolina iz Lavova". Događaj organizuje KIC "Budo Tomović" u saradnji sa Francuskim institutom i ambasadama Francuske, publika će uživati u ovoj muzičkoj priči u velikoj sali institucije koja je već godinama srce kulture grada od 20 časova.

Muzička priča "Mandolina iz Lavova" **Tjerija Ujiea** koji je autor muzike i pijanista nastala je na tekst njegove supruge **Klare Serne** koja je ujedno violinistkinja. Kroz ovo djelo htjeli su da ispričaju priču o kući pored puta u ukrajinskom gradu Lavovu, koja je svjedok mnogih događaja, sjećanja, emocija i sudbina koje su ostavljale imperije kroz vjekove. U njoj priču priča jedna napuštena mandolina sa tavana. Priču baziranu na poetski inspirativnom tekstu oblikuje muzika puna emocija i kontrasta. Uz navedene autore-instrumentaliste, priču će izvesti i francuski mandolinista **Žilijen Martino** i crnogorska glumica **Žana Gardašević Bulatović** kojoj je namijenjena uloga naratora.

Tekst muzičke priče sa francuskog na crnogorski jezik prevela je **Danijela Ljepavić**, a ono što je interesantno da je ovo djelo prevedeno na devet jezika.

Tjeri Ile uspješni je francuski pijanista i kompozitor. Osvojio je prvu nagradu na Nacionalnom konzervatorijumu gdje je studirao kod **Pjera Sankana i Žermen Munije**. Osvojio je prvu nagradu na međunarodnom takmičenju u Klivlendu 1987. Takođe je laureat klavirskog takmičenja Feručo Buzoni u Bolcanu, Italija, 1986. i 1994. i međunarodnog muzičkog takmičenja u Tokiju 1989. godine. Svira u najprestižnijim salama i sa brojnim velikim orkestrima, a njegova djela izvode se širom svijeta.

Predaje na Muzičkom konzervatorijumu u Tuluzu i redovno je pozivan za člana žirija na glavnim međunarodnim klavirskim takmičenjima. Sa svojom suprugom Klarom Serna osnovao je duo.

Komponovanjem je počeo da se bavi tek nakon što je stekao zavidno iskustvo kao pijanista, a njegov rad je lirskog karatera. Ima preko sto opusa među kojima su koncerti (za violinu, violinu i violu, klavir, obou), kamerna muzika, koncert za klavir i violinu "Mali princ". Takođe je stvorio brojne transkripcije. Njegove kompozicije izvodili su ugledni umjetnici kao i njegov duo "Serna-Ile" i "Trio Ile" u kojem, pored njegove supruge, svira klarinetista **Gari Cayuelas-Krasznasi**.

U razgovoru za "Vijesti" priznao je da nije bilo lako napisati djelo za mandolinu, a koliko je znao o samom instrumentu prije nego što je počeo da komponuje ovo djelo, kaže:

"Što se tiče pisanja za mandolinu, moram priznati da sam prije ovog djela 'Mandolina iz Lavova' imao priliku da pišem za gitaru i to mi je bilo veoma teško iskustvo. Plašio sam se na početku kako će zvučati mandolina, a onda sam razgovarao sa Žulijanom i primjetio sam da mandolina ima apsolutno iste akorde kao violina. Tada sam shvatio da ipak nećemo imati problema sa tim. Ono što je specifično za mandolinu je što ima kratke tonove, ponekad liče na tonove klavira, a ima i tonske vibracije koje su specifične za ovaj instrument. Zato na kraju ipak nije bilo toliko komplikovano s obzirom na to da ima četiri žice, kao i violina", ispričao je Tjeri Ujie.

Često se djela pisana za jednu postavku instrumenata transkribuju, međutim Tjerovo djelo "Mandolina iz Lavova" ipak će morati da i u budućnosti, ma ko da ga izvodi morati da ima mandolinu i violinu.

"Za ovu priču postoji jedan imperativ - moramo da imamo mandolinu i violinu s obzirom na to da su ti instrumenti likovi ovog djela. Izabrao sam klavir zato što ima najraskošniji i najveći raspon tonova, te zbog toga može zamijeniti orkestar. Planirao sam da ovo djelo prilagodim za orkestar, tada bi smo imali kao dva glavna lika mandolinu i violinu, a pored njih bi svirao kvintet koji bi još činili harfa i udaraljke. To je jedina izmjena koju je moguće i ima smisla napraviti", smatra on.

Dobri kompozitori koji su stvarali muzičku istoriju obično su bili sjajni instrumentalisti. Zato su njihove kompozicije uvijek bile virtuozne. Na pitanje, koliko je bilo teško kroz ovo djelo suzbiti sopstveni ego i dati fokus na na violinu i mandolinu, Tjeri Ujie odgovara:

"Otkriću vam jednu tajnu, možda će vam zvučati malo pretjerano, ali ja uopšte ne volim klavir kao instrument. Klavir uvijek povezujem sa orkestrima i orkestarskim zvukom, zato sam ga i koristio u ovom djelu. To mi možda dolazi od mogu učitelja Pjera Sankana koji je bio veliki francuski kompozitor, jer je i on klavir povezivao sa orkestrom. Mislim da ni on nije volio klavir kao instrument iz tog razloga je ova moje mišljenje i emocije", priznaje muzičar.

Tekst koji je napisala njegova supruga Klara je emotivan, te je kompozitor priznao da je i sam plakao dok je stvarao muziku na njene priče. Ipak, muzičke dionice nijesu pisane samo u molu, već je i kroz durski dio želio da ovom djelu da posebnu emociju.

"U ovom djelu ima svih tonaliteta i durskih i molskih. Iako je emotivna priča, jedna je tema i dionica iz djela, koja je ujedno i najtragičnija napisana u duru. Čućete, to su tonovi koji su najjači i uništavaju koliko su jaki i tragični", siguran je Ujie.

Radeći muziku za "Mandolinu iz Lavova" dosta se oslanjao na cigansku i rumunsku muziku, dok iako je radnja ove priče smještena u Ukrajini, kulturu i muziku ove zemlje nije protkao kroz kompoziciju koju je napravio.

"Nisam uopšte koristio ukrajinsku muziku. To mi nije bila ni ideja kad sam pisao, već sam se potrudio da iskoristim instrumente koji dolazi iz prošlosti, a to su violina i mandolina. Naime, u priči oni se sastaju na tom tavanu i pričaju svoju istoriju. Kroz ovo djelo osvrnuo sam se na muziku iz različitih perioda smjestio je na na to mjesto gdje se dešava radnja. Htio sam da ispričam priču koja se ne vezuje samo za jedno mjesto i jednu kulturu", napominje Ujie.

Foto: Boris Pejović

Tjer Ujie

Ono što mu je, ipak, bilo najteže je da muzikom isprati tekst, koji ima posebnu metriku te da publika jednako uživa i u melodiji, ali i u riječima i shvati poentu i poruku priče.

"Ovo nije moje prvo delo koje sam napisao a koje kombinuje muziku i tekst. Kao što su ranije pomenuli napisao sam muziku za 'Malog princa', ali i muzičku podlogu za Lafontenove basne. Ovo je treće djelo koje pišem za izvođenje istovremeno muzike i teksta. Slažem se da nije lako uskladiti te dvije stvari, ali iskustvo mi je pokazalo kako to da uradim. Imamo djelove gde se čuje samo muzika bez teksta, a imamo djelove gdje tekst bez muzike, kao i one djelove gdje je muzika pozadinska. Upravo mi je iskustvo pomoglo da uskladim te dvije stvari. Moram da kažem da je to što ste pitali vrlo važna stvar u samom stvaranju djela. Nakon što je ovo djelo nastalo, napravili smo jedno intimno izvođenje nakon kojeg sam promijenio malo i prilagodio jačinu muzike i teksta za buduća izvođenja. Napraviti dobar spoj teksta i muzike je najteža stvar u ovakvim djelima", zaključuje Ujie.

СУСРЕТ СА МАНДОЛИНИСТОМ ЖИЛИЈЕНОМ МАРТИНООМ, ИЗ ФРАНЦУСКЕ

Мандолина враћа стару славу

■ У прилици сам да изводим савремена дјела, која нису уопште или су ријетко извођена. Зато имам слободу да не трагам по литератури, већ да свирам оно што желим – каже Мартино

Подгорички Културно-информативни центар „Будо Томовић" и ове године је Свјетски дан музике обиљежио програмом у сарадњи са Француским институтом, а уз подршку амбасада Француске и Украјине.

Ријеч је о причи „Мандолина из Лавова" која је настала по тексту виолинисткиње **Кларе Серна**, која је досад преведена на осам језика, а за коју је музику компоновао њен супруг, пијаниста **Тијери Иле.** Сцену су с њима дијелили наша глумица **Жана Гардашевић Булатовић**, нараторка и мандолиниста **Жилијен Мартино**.

И као што је раније најавила Серна, ово је прича не само о Лавову, већ о Европи, о превирањима, историјским, музичким, личним, у Италији, Француској, Пољској, Чешкој, СССР-у Украјини. Зато је ова музичка прича препуна емоција, изражених кроз музику једнако као и кроз приче татарског шешира, мандолине и виолине, који потичу из различитих историјских периода, а који сада, заједно пребирају сјећања на тавану куће у Лавову. Граду препуном историје, али и мјесту препуном љубави. Из таме, из „музичке хибернације", у живот, враћа их умјетност. Јер, закључује се на крају комада, „музика је чиста љубав", она која ће поново натјерати инструменте да вибрирају мелодијом живота, а да шешир ужива у галопу коња и вјетру степе. Оно што је посебна посластица ове музичке приче, јесте да је публика поред изврсних виолинисткиње и пијанисте, имала прилику да уживо чује исто тако врсног солисту, мандолинисту Жилијена Мартиноа. Специфична боја инструмента дала је и посебну ноту цијелој причи.

ФОТО: СРЂАН БОЉЕВИЋ/ ДАН

Извођачи музичке приче "Мандолина из Лавова" на сцвени КИЦ-а

Угасите мобилне и отворите срца за музику

Пред почетак концерта публици су се обратили **Маја Поповић**, уредница музичког програма КИЦ-а, као и амбасадори, Француске - **Кристијан Тимоније**, и Украјине - **Олег Херасименко.**

Тимоније је истакао задовољство што ће бити изведена музичка прича која говори о култури и историји Француске, Украјине, али и Европе уопште.

– Музика уједињује, зато, угасите ваше мобилне телефоне, а отворите срца за музику - поручио је Тимоније.

Херасименко је захвалио Амбасади Француске што су омогућили музичко путовање у историју украјинског града Лавова.

– Ова је прича врло важна за разумијевање колико смо сви блиски, наши народи, традиције, музика и умјетност, наша прошлост и садашњост. Они не само да су дубоко повезани, већ се међусобно обогаћују. Они су дијелови једне велике културне цивилизацијске породице, Европе - рекао је, између осталог, Херасименко.

Мандолина након времена у коме је стварао Вивалди, који је за њу компоновао многе соло дионице и концерте, као да је ипак била помало запостављен инструмент. Међутим, Мартино је оцијенио да, ипак треба имати у виду да мандолина, гитара и хармоника, нису дио савременог симфонијског оркестра.

- Такође, супротно увријеженом мишљењу, за мандолину су написана многа дјела, и за њу је писао не само Вивалди, већ и Моцарт, Бетовен, Умел... као и други велики композитори, у 20. вијеку рецимо што су Малер, Шенберг, Стравински, Веберн, сви су они у своје симфонијске композиције укључили бар по један мали дио написан за мандолину. Репертоар значи постоји. Али, мандолина је била мање популарна можда од виолине, јер виолина можда оставља снажнији утисак - каже Мартино. Он је додао да постоје дјела која су равноправно писана и за мандолину и за виолину.

У посљедње вријеме, додаје Мартино, „мандолина доживљава експанзију", јер скоро да нема музичког конзерваторијума или академије на којој не можете студирати овај инструмент. Прије неких 20, 30 година, могли су се на прсте побројати факултети гдје сте могли студирати мандолину.

Овај инструмент је на Медитерану задржао и свој фолклорни, народни статус, нарочито у Италији, земљи поријекла. Мартино каже да импонује да њене „рођаке", можемо наћи свугдје у свијету, чак и у Бразилу - бандолин, у Венецуели - бандола...

Мартино воли да свира и мандолину чија резонантна кутија није заобљена, као ова на којој је концертирао, већ равна. Разлика је, не толико у звучној боји, колико у јачини звука, објашњава Мартино.

– Наравно, јачина и боја звука зависи и од жица које користите, као и од величине мандолине, а мандолине с равним дном волим кад свирам у оркестрима. Но, мандолина с заобљеном резонантном кутијом увијек су скупље, јер је за њих потребно дуже вријеме за грађење - наводи Мартино.

Сматра и да су мандолинисти данас у предности, јер их у односу на друге инструменталисте има мало у свијету. Зато, додаје он, могу да бирају када ће да изводе нека ремек-дјела писана за овај инструмент.

– Зато сам у прилици и да изводим савремена дјела, која нису досад извођена, или су извођена мање често. Зато имам слободу да не трагам по литератури, да проналазим нешто што је ријетко извођено, већ да изводим што желим - каже Мартино, а љубазно нам је преводила **Јелена Делевић.**

Ж. ЈАЊУШЕВИЋ

У ПОДГОРИЧКОМ КИЦ-У „БУДО ТОМОВИЋ“ ПРЕМИЈЕРНО ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИЧКЕ ПРИЧЕ „МАНДОЛИНА ИЗ ЛАВОВА“

Музика настала из плача

■ Догађај је организован у сарадњи амбасада Француске и Украјине, Француског института и КИЦ „Будо Томовић“

Музичка прича „Мандолина из Лавова“ француских аутора **Кларе Серна** (књижевница и виолинисткиња) и **Тјјерија Илеа** (пијаниста и композитор), који нису само музички већ и животни партнери, имаће црногорску премијеру на Свјетски дан музике, вечерас, од 20 часова, у великој сали КИЦ „Будо Томовић“ у Подгорици, а улаз је слободан.

Прича говори о кући поред пута, у украјинском граду Лавову, која је сједок многих догађаја, сјећања, емоција и судбина, које су империје током вјекова оставиле. Причу о кући прича стара мандолина која је на њеном тавану... Са Серна и Илеом на сцени ће бити и мандолиниста **Жилијен Мартино**, а нараторка ће бити наша глумица **Жана Гардашевић Булатовић**. Она ће на нашем језику говорити превод текста с француског, док ће за међународну публику бити обезбијеђена пројекција текста на француском и енглеском.

Амбасадор Републике Француске у Црној Гори, **Кристијан Тимоније**, представио је француцске музичаре, додајући да су одлучили да подрже извођење овог комада а с обзиром на актуелна дешавања у Украјини. Тимоније је рекао и да су дешавања у Лавову, симбол и онога што се збивало кроз историју у централној Европи.

– Упркос свим трагичним догађајима прича доказује да Европа јесте и остаје дом различитости и културе - рекао је Тимоније, додајући да чак и у оваквим ситуацијама како је сад у Украјини треба радити на очувању културног идентитета.

Како је навела Серна, причу је написала током боравка у Лавову, који је посјетила прије рата у Украјини. Додаје и да је ово први пут да супруг ради музику на њен текст.

– Хтјела сам да моје виђење Лавова пренесем на другачији начин. Ово је прича о музици и миру, које носи поруку љубави свим народима - рекла је Серна.

Учесници преса јуче у КИЦ-у

Илеа је рекао да је музика настала на основу његових осјећаја док је читао комад. Неке реченице су га толико дубоко дирнуле да је плакао. Користи се, каже, не украјинским, већ ромским и румунским фолклором, са другим музичким жанровима.

– Музика је изашла из мог плача, више него из слике коју сам створио о том граду - рекао је Илеа, додајући да ће ово дјело „Галимар“ ускоро објавити као CD књигу, а наратorка ће бити **Жули Депардје**.

Ж.Ј.

Другачије значење

О догађају је говорила и Маја Поповић, уредница музичког програма подгоричког КИЦ-а, Гардашевић Булатовић и Мартино, који је навео да је комад имао сасвим другачије значење када су почели да га изводе годину прије рата у Украјини, у односу на оно које се данас учитава у ово дјело.

Догађај је организован у сарадњи Амбасада Француске и Украјине, Француског института и КИЦ „Будо Томовић“.

Ushićena zbog rada sa umjetnicima iz Francuske

Glumica Žana Gardašević Bulatović učestvovaće u muzičkoj priči "Mandolina iz Lavova" koja se povodom Praznika muzike izvodi u KIC-u "Budo Tomović"

Marija Vasić

Praznik muzike 21. jun i ove godine biće obilježen u Kulturno-informativnom centru "Budo Tomović" u Podgorici, ali ovoga puta muzičkom pričom "Mandolina iz Lavova". Projekat se realizuje u saradnji s Francuskim institutom, koji godinama već obilježava Svjetski dan muzike, i ambasadama Francuske i Ukrajine u Crnoj Gori, a biće izveden sjutra u Velikoj sali KIC-a u 20 časova. Ulaz je slobodan.

Muzička priča "Mandolina iz Lavova" **Tjerija Ilea** (autor muzike i pijanista) i **Klare Serna** (autorka teksta i violinistkinja) govori o kući pored puta u ukrajinskom gradu Lavovu, koja je svjedok mnogih događaja, sjećanja, emocija i sudbina koje su ostavljale imperije kroz vjekove. U njoj priču priča jedna napuštena mandolina sa tavana. Priča evocira sudbinu Lavova, grada koji je kroz periptetije vremena morao da promijeni nacionalnost sedam puta, što se značajno odrazilo na njegovo stanovništvo.

Priču baziranu na poetski inspirativnom tekstu obilježuje muzika puna emocija i kontrasta. Uz navedene autore-instrumentaliste, priču će ispričati i francuski mandolinista **Zilijen Martino**, dok u projektu učestvuje i crnogorska glumica **Žana Gardašević Bulatović** kojoj je namijenjena uloga naratora.

"Na poziv umjetničke urednice muzičkog programa u KIC-u "Budo Tomović" **Maje Popović** dobila sam poziv da budem dio ovog internacionalnog projekta. Izuzetno sam zadovoljna, imponuje mi i negdje smatram da je prednost kompletnog projekta što postoji umjetnik iz Crne Gore. Zaista sam ushićena zbog rada sa umjetnicima iz Francuske", priznaje u razgovoru za Vijesti Gardašević.

Tekst muzičke priče sa francuskog na crnogorski jezik prevela je **Danijela Ljepavić**, koji se crnogorski glumici odmah dopao.

"Izuzetno volim poeziju. Dopao mi se tekst jer je vizionarski, poetičan i daje neku otvorenost za ispoljavanje emocija, što je najvažnije za povezivanje sa publikom", smatra Gardašević Bulatović.

U ovoj muzičkoj priči kad je izvođena u Francuskoj učestvovala je **Džuli Depardje**, kćerka poznatog glumca **Žerara Depardjea**.

"Imala sam priliku da odgledam kompletan projekat i to me je i kupilo da, između ostalog, radim na njemu. Sigurna sam da će se publici svih uzrasta dopasti i da će se povezati sa notama, muzikom koja je univerzalni jezik i naravno sa riječima koje će biti prevedene na naš crnogorski jezik, a uz to će imati prevod na engleskom i francuskom", napominje umjetnica.

Francuski umjetnici već su imali priliku da izvode ovaj program širom svijeta, a Žana će im se pridružiti tek danas kad budu imali prvu zajedničku probu.

"Taj trojac je ugrana ekipa i ja samo treba da im se pridružim. Uz odgledan projekat, tekst, razgovore međusobne, sigurna sam da će krajnji rezultat biti bazrem jednak onome u ostalim zemljama gdje su nastupali sa drugim naratorima u projektu", zaključuje Gardašević Bulatović.

Gardašević Bulatović jedina umjetnica iz Crne Gore u projektu

Foto: Đoko Milošević

Quelques-unes des illustrations du livre « La Mandoline de Lviv » par Rebecca Romero
qui pourront être projetées pendant le spectacle

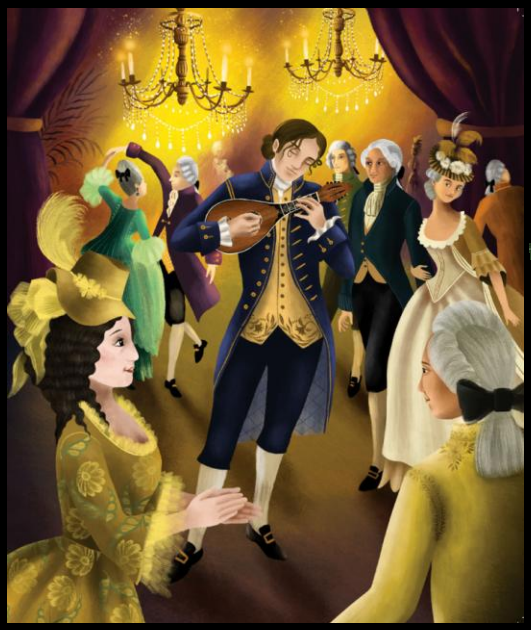

Privat jeunesse